

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

VALSTYBĖS IŽDO 2022 M. RUGSĖJO 30 D. TARPINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2022-12-

(data)

Nr. 3.82-02Mr-15K-

I. BENDROJI DALIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas. Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius). Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės piniginių išteklių kaupimas valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje, lėšų, esančių šioje sąskaitoje, išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 2) skolinimasis valstybės vardu;
- 3) valstybės vardu priimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, valdymas;
- 4) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 5) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir atskaitomybės rengimas bei teikimas;
- 6) valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimas;
- 7) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, valstybės išdas yra išteklių fondas, kuris yra laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos apskaitos, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždaviniais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įvedus eurą valstybės išdo Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami nacionaline valiuta eurai ir euro centais.

Valstybės išdo tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2022 m. rugsėjo 30 d. duomenimis.

II. APSKAITOS POLITIKA

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu (toliau – VSAFAS) „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos

Respublikos finansų ministro 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ patvirtintu Lietuvos Respublikos valstybės išdo buhalterinės apskaitos politikos aprašu (toliau – apskaitos politikos aprašas) (su vėlesniais pakeitimais), kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Išsamus valstybės išdo apskaitos politikos aprašymas pateikiamas 2021 metų valstybės išdo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Valstybės išdo turtas 2022 m. rugsėjo 30 d. sudarė 7 108 629 420,73 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį turtas padidėjo 405 872 146,57 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo pinigų likučio padidėjimas.

Pastaba Nr. 2. Trumpalaikės sukauptos gautinos sumos 2022 m. rugsėjo 30 d. sudarė 2 609 933 150,55 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį sukauptos gautinos sumos sumažėjo 280 870 818,07 Eur, kam didžiausią įtaką turėjo į Europos žemės ūkio garantijų fondą gautos lėšos.

Pastaba Nr. 3. Pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 1 142 681 474,72 Eur ir 2022 m. rugsėjo 30 dienai sudarė 3 674 847 604,55 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo tai, kad valstybės išdo banko sąskaitose kaupiamos pasiskolintos lėšos skirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės euroobligacijų išpirkimui.

Pastaba Nr. 4. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 1 priede.

Pastaba Nr. 5. Valstybės išdo įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 29 703 684 086,21 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė ilgalaikiai įsipareigojimai 25 919 125 271,08 Eur. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai 2022 m. rugsėjo 30 dienai sudarė 21 828 827 609,49 Eur, iš kurių ilgalaikių įsipareigojimų pagal užsienio ir vidaus vyriausybės vertybinius popierius balansinė vertė sudarė 18 023 309 773,93 Eur, ilgalaikės paskolos iš tarptautinių organizacijų 3 805 517 835,56 Eur. Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 4 090 297 661,59 Eur – tai, pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas dėl finansavimo sumų, užregistruotos kitos ilgalaikės gautinos sumos iš valstybės išdo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Valstybės išdo įsipareigojimai per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 171 195 891,89 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 2022 m. vasario 1 d. išpirktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės euroobligacijos, kurių nominali vertė sudarė 1 500 000 000,00 USD ir 2022 m. rugsėjo 27 d. išpirktos obligacijos, kurių nominali vertė sudarė 455 000 000,00 Eur.

Pastaba Nr. 6. Valstybės išdo grynojo turto pokyčiui per ataskaitinį laikotarpį įtaką turėjo einamųjų metų veikos rezultatas – grynasis perviršis 631 321 907,33 Eur. 2021 metų atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu veiklos rezultatas buvo grynasis deficitas 664 941 864,27 Eur, didžiausią įtaką šių metų ataskaitinio laikotarpio rezultatui turėjo 1 361 761 463,58 Eur didesnės pagrindinės veiklos

mokesčių pajamos, 485 755 531,49 Eur didesnės kitos veiklos pajamos bei 641 150 729,49 Eur didesnės finansavimo sąnaudos.

Pastaba Nr. 7. Valstybės išde neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų ir išleistų vertybinių popierių. Per ataskaitinį laikotarpį neapibrėžtieji įsipareigojimai padidėjo 120 089 205,39 Eur ir 2022 metų rugsėjo 30 dienai sudarė 775 201 845,10 Eur. Pokyčiui didžiausią įtaką turėjo suteiktos garantijos AB „Klaipėdos nafta“ už suteiktas paskolas 6 707 250,00 Eur bei 18 180 413,15 Eur garantijos Žemės ūkio paskolų garantinio fondo ir 18 287 358,28 Eur UAB Investicijų ir verslo garantijos už suteiktas paskolas.

Finansų viceministras

Gediminas Norkūnas

Valstybės išdo departamento direktorė

Rasa Kavolytė